

TITEL	'Sporen uit het Twentse verleden' dagproject kick-off
Leerjaar	Groep 1 t/m 8
Type les	Een gezamenlijk start van het dagproject 'Sporen uit het Twentse verleden'.
Lesduur	+/- 30 minuten
Omschrijving van de les	<p>Een kick-off waarbij de kinderen op een feestelijke, ontdekkende en theatrale manier kennis maken met het project 'Sporen uit het Twentse verleden' en met verschillende tijdvakken.</p> <p>Wat houdt het project 'Sporen uit het Twentse verleden' in? Wie gaat straks welke lessen doen? Wat ga je doen tijdens de workshops? Wie zijn de personen die uit de tijdmachine stappen?</p> <p>De kinderen beluisteren een inleiding over het project en krijgen een idee van de dagplanning. De kinderen bekijken toneelspel uitgevoerd door de groepsleerkrachten. De kinderen ontdekken dat zij allemaal gaan werken over verschillende tijdsperiodes die allemaal in Twente hebben plaatsgevonden.</p> <p>De kinderen maken kennis met toneelspel (teacher in role). De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed (erfgoed)</p>
Onderwerpen	Kick-off, stopmotion, beweging, beestenboel
Vakgebied	Kunstsinnige oriëntatie in aansluiting op de start van het project 'Sporen uit het Twentse verleden'.
Leerinhoud	
TULE kerndoel 54	<p>De kinderen maken kennis met het gebruik van beelden en beweging om een ervaring mee weer te geven en om er mee te kunnen communiceren (kunstsinnige oriëntatie).</p> <p>De kinderen maken kennis met toneelspel (teacher in role).</p>
TULE kerndoel 56	De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed (kunstsinnige oriëntatie)

Uitvoering	
Lesplanning	<p>Lesduur: 30 minuten Introductie: 15 minuten Uitleg project: 10 minuten Afronding: 5 minuten</p>
Vorbereiding	<p>Bereid ruim van tevoren voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> De planning van het project op de school en pas indien nodig de volgorde van de lessen/ workshops aan in het kopje 'uitleg project' hieronder beschreven. Spreek in het team af wie de kick-off verzorgt (4 rollen: verteller, jager, boerin en fabriekswerker) <p>Bestudeer de inhoud van deze kick-off hieronder beschreven.</p> <p>Zet de volgende materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een grote doos/kast/scherm met daarop geschreven of een bordje erbij waar het woord 'tijdmachine' op staat. Er moeten 3 volwassenen in/achter kunnen staan. Zet dit voorwerp klaar in het midden een eventueel podium. De attributen in de kist met het label 'Kick-off', geleverd door RCE. Daarin zitten de volgende attributen: een dierenvel en speer voor de jager, een knipmuts en schort voor een boerin en een platte pet voor de fabriekswerker. Eventueel ook nog props zoals een speer of boog, een spintol en een zakhorloge??

	<ul style="list-style-type: none"> • Optioneel: kleeft het décor aan naar eigen inzicht. • Optioneel: geluidsinstallatie voor als de tijdmachine 'in werking' worden gezet. Als dit mogelijk is, gebruik dan het geluidsfragment uit de bijlage: 'Sporen uit het Twentse verleden – Kick-off (geluidsfragment)'.
Introductie	<p>Voor de docent: verzamel alle klassen in een grote ruimte waarin iedereen kan zitten, bijvoorbeeld een hal, speellokaal of aula. Speel daarna onderstaand toneelstuk. Voeg naar eigen inzicht elementen toe.</p> <p>Verteller: Snel, ga zitten! Ik kwam vanmorgen op school. En toen ontdekte ik iets. Dit hier. (wijs naar de tijdmachine). Wat zou dit zijn? Zou die het echt doen, denken jullie? Zou ik het proberen? Eigenlijk durf ik niet. Straks gaat er wat mis. En zitten we allemaal in een andere tijd. Hoe zou ik hem kunnen instellen? Oh kijk, hier! (loop naar de achterkant van de tijdmachine) Volgens mij heb ik het gevonden. Wat zou ik eens doen? 100 jaar terug? 120 jaar? Of misschien 5000 jaar? Oh, daar gaat die! 100 jaar terug!</p> <p>(speel eventueel 'Sporen uit het Twentse verleden – Kick-off (geluidsfragment)' af)</p> <p>De fabriekswerker stapt uit de tijdmachine. Fabriekswerker: (kijkt nieuwsgierig om zich heen) Ehm... Waar ben ik? Wat doen al die kinderen hier?</p> <p>Verteller: Welkom meneer. U bent onze school. In de toekomst.</p> <p>Fabriekswerker: Oh nee. In de toekomst zegt u? Dat is onhandig. Ik moet naar mijn werk.</p> <p>Verteller: Waar werkt u dan?</p> <p>Fabriekswerker: In de fabriek natuurlijk! Maar ik moet snel gaan. Anders krijg ik ruzie met mijn baas. Vorige week kreeg ik ook al 10 cent korting op mijn loon... En mijn vrouw en kinderen zitten op mij te wachten.</p> <p>Verteller: Wacht, maar waar komt u vandaan dan?</p> <p>Fabriekswerker: Ik werk in de fabriek. De Janninksfabriek om precies te zijn. Ik werk er nu al 2 jaar. We weven op de grote weefgetouwen daar. Een flink lawaai, maarja, beter dan niets.</p>

Verteller:
Kunt u niet nog wat meer vertellen?

Fabriekswerker:
Twee weken terug kreeg ik een pak slaag!
Als ik nog eens te laat ben, word ik zeker ontslagen.
Ik moet nu echt weer terug! Tot ziens!
(de fabriekswerker loopt de deur uit)

Verteller:
Maar meneer, de Janninksfabriek... Is.... Dicht....
Achja, daar komt hij dan vanzelf wel achter.
Ik hoop dat die de weg kan vinden.
Nouja, daar hadden we verder niet zoveel aan.
(haalt schouders op)
Volgende doen dan maar?
Wat vinden jullie?
120 jaar terug in de tijd!

(speel eventueel 'Sporen uit het Twentse verleden – Kick-off (geluidsfragment)' af)

De boerin stapt uit de tijdmachine.
(de boerin kijkt geschrokken)

Boerin:
Och heden!
Wat is dit nu?

Verteller:
U bent in de toekomst, waarde boerin!

Boerin:
Oh nee, oh nee!
Ik was net met Sientje eieren aan het rapen.
Die hadden de kippen gelegd.
En ik moet haar sokjes nog stoppen.

Verteller:
Sokken stoppen? Wat is dat?

Boerin:
Ja, ze is gevallen, en had ze opengehaald aan een spijker.
Er zit een gat in.
Maak daarvoor moet ik nog een klein beetje wol spinnen.

Verteller:
Wouw. Dus u maakt uw eigen wol?
Kan u die niet gewoon halen bij de Zeeman?

Boerin:
Zeeman? Ik woon in Twente hoor, ik niet aan het strand.
En ja natuurlijk maar ik dat zelf, ik heb toch schapen?
Alleen zijn mijn sokken altijd een beetje wit of grijs.
(kijkt en wijst naar de sokken van de kinderen)
Wouw. Wat een mooie sokken hebben jullie.
Zulke mooie kleuren!
En met bloemen! En stippen! En strepen!
Hoe hebben jullie die gemaakt?
Heeft er iemand misschien een sok over?
Een sok voor Sientje?

(zodra de boerin een sok heeft van een van de kinderen, loopt ze ook de deur uit)
Sientje! Ik kom er aan!
Kijk eens wat voor prachtige sok mama voor je heeft!

Verteller:
Wat lief dat je je sok hebt gegeven.
Wel gek hoor, zelf schapen en kippen.
Die hebben wij alleen op de kinderboerderij.
(haalt schouders op)
Achja. Volgende doen dan maar?
Wat vinden jullie?
We hebben nog één kans.
5000 jaar terug in de tijd!

(speel eventueel 'Sporen uit het Twentse verleden – Kick-off (geluidsfragment)' af)

De jager stapt uit de tijdmachine.
(de jager staat in een actieve jaaghouding en ruikt aan verschillende kinderen)
Jager:
Waar is dat wilde zwijn ineens?
Zit die hier ergens verstopt?

Verteller:
U bent uw zwijn kwijt?
Hier op school is geen zwijn.

Jager:
Maar ik heb hem nodig.
Anders heb ik geen eten voor mijn stam vanavond.
Eindelijk had ik een familie gevonden van lekkere zwijntjes.
Een hele dikke met een mooie vacht.
Echt lekker warm voor in de winter.
(de jager strijkt over zijn vacht)

Verteller:
Maar kunt u niet gewoon een jas aan doen?

Jager:
Wat is een jas?
Zit daar ook vlees in wat je kan roosteren aan het spit?

Verteller:
Ehm, nou, nee?

Jager:
Dan heb ik er niks aan!
Heb je hier andere wilde dieren dan?
Herten, ossen, wilde eend?
Wacht eens even...
Jullie hebben toch geen bruine beren hè?
Die zijn levensgevaarlijk!
(jager kijkt gespannen om zich heen in prikt sommige kinderen met zijn speer)

Verteller:
Misschien kan u het beste weer terug gaan meneer.
Voordat u...

Jager:
(loopt van het podium af, door de deur naar buiten)
Tijd voor de jacht!

	<p>Volgens mij hoorde ik wilde ganzen!</p> <p>Verteller: Oeps. Volgens mij zijn de fabriekswerker, boerin en jager niet helemaal meer in de goede tijd. Maar dat kan gebeuren, toch? En als iemand er naar vraagt. Ik was het niet, oké? Oké! (kijkt om zich heen en loopt stiekem het podium af)</p>
Uitleg project	<p>Voor de docent: vertel in het kort aan de kinderen wat welke groep gaat doen vandaag. Er is begonnen met een kick-off, daarna gaat iedereen in zijn eigen klas opdrachten doen met je eigen meester of juf, en aan het eind van de dag is er aan presentatie.</p> <p>In de klassen gaat worden gewerkt over de volgende onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Groep 1-2: Jullie gaan werken over het leven van het gemiddelde kind van vroeger. Jullie gaan alles leren over het werk op een Twentse boerderij. • Groep 3-4: Jullie gaan nadenken over dingen die wij nu heel normaal vinden, vroeger anders waren. Jullie doen allemaal opdrachten over verschillende tijdsperiodes. • Groep 5-6: Jullie gaan alles leren over jagers en verzamelaars uit de Steentijd in Twente. • Groep 7-8: Jullie gaan werken over de industrialisatie in Twente. Hier werkten vroeger iedereen in een fabriek, en jullie gaan ontdekken hoe dat eigenlijk was. <p>We bekijken elkaars presentaties aan het einde van de dag, elke klas laat dan zijn eindresultaten zien.</p>
Afronding	<p>Vertel: Het project is bij deze gestart! Jullie gaan nu weer samen met je juf of meester terug naar de klas en ik wens jullie heel veel plezier met alles wat jullie gaan ontdekken!</p>